HOTUBA YA BAJETI YA WAZIRI WA UJENZI MAWASILIANO NA USAFIRISHAJI,

MHESHIMIWA BALOZI, ALI ABEID A. KARUME

KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KATIKA BARAZA LA WAWAKIKLISHI KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017.

A. UTANGULIZI.

1. **Mheshimiwa Spika,** Naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu likae kama Kamati, ili liweze kupokea, kujadili na hatimae kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Fedha kwa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa kazi za kawaida na maendeleo kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

2. **Mheshimiwa Spika,** Naomba nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa kutujaalia afya na uzima na kuweza kukutana leo hii kuwasilisha na kujadili Bajeti ya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

3. **Mheshimiwa Spika,** Napenda kuchukua fursa hii kumpongeza na kumshukuru Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein kwa kuniamini na kuniteua kushika dhamana ya kuiongoza na kuisimamia Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Ni imani yangu kwa kushirikiana na watendaji wenzangu tutafanya kazi na kuhakikisha tunafikia malengo ya Wizara yaliokusudiwa.

4. **Mheshimiwa Spika,** Napenda pia kumshukuru Makamo wa Pili wa Rais, Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi, kwa kumsaidia na kumshauri Mheshimiwa Rais kwa hekima katika kutekeleza majukumu mazito ya kitaifa. Aidha, naomba kumpongeza tena kwa dhati Makamo wa pili wa Rais, Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi, kwa kuongoza na kusimamia vyema shughuli za Serikali katika Baraza lako Tukufu.

5. **Mheshimiwa Spika,** Napenda pia kukupongeza wewe binafsi kwa kuchaguliwa kwa kura nyingi na Waheshimiwa wajumbe wa Baraza lako tukufu kwa kushika nafasi ya uspika. Ni imani yangu kwa uzoefu wako ulionao utaliongoza na kuliendesha vyema Baraza hili kwa umahiri, hekima na busara hata wakati wakufanya maamuzi muhimu na magumu kwa maslahi ya nchi yetu. Aidha, pongezi zangu za dhati ziende kwa Mheshimiwa Naibu Spika kwa kazi nzuri anayoifanya ya kukusaidia wewe Mheshimiwa Spika.

6. **Mheshimiwa Spika,** Naomba nimalizie kwa kutoa shukurani zangu za dhati kwa Kamati ya Ujenzi na Mawasiliano ya Baraza la Wawakilishi chini ya uongozi wa Mwenyekiti wake, Mheshimiwa Hamza Hassan Juma, Mwakilishi wa Jimbo la Shaurimoyo kwa kazi nzuri ya uchambuzi wa kina wa taarifa za utekelezaji wa sekta na maelekezo na ushauri katika mpango wa bajeti ya Wizara ambao umeisaidia sana Wizara katika kukamilisha maandalizi ya bajeti tunayoiwasilisha.

7. **Mheshimiwa Spika,** Serikali imeamua kufanya mabadiliko ya mfumo wa bajeti ikiwa ni sehemu ya mageuzi ya utawala na udhibiti wa fedha za umma. Mabadiliko hayo ya mfumo wa bajeti yaliaza katika bajeti ya mwaka wa fedha 2015/2016 kutoka mfumo uliokuwepo unaotumia vifungu (line item) kwenda katika mfumo unaotumia programu (Program Based Budget - "PBB").

8. **Mheshimiwa Spika,** Bajeti hii ambayo naiwasilisha mbele ya Baraza lako Tukufu leo hii imeandaliwa katika mfumo wa programu kama Serikali ilivyoelekeza kwa kuzingatia utekelezaji wa Dira ya Zanzibar 2020, Mkakati wa Mageuzi ya Kiuchumi na Kijamii wa Zanzibar, Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2015 -2020, Sera ya Usafiri Zanzibar (2008), Mpango Mkuu wa Usafiri Zanzibar (Zanzibar Transport Master Plan) (2009), Sera ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano, pamoja na maelekezo ya hotuba ya Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi wakati akizindua Baraza la tisa la Wawakilishi iliyotolewa tarehe 05, Aprili, 2016.

B. TAARIFA ZA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA KIPINDI CHA JULAI, 2015 – MACHI, 2016 KWA KUTUMIA MFUMO WA PROGRAMU

9. **Mheshimiwa Spika,** Taarifa hii ya utekelezaji ambayo ninaiwasilisha kwa kutumia mfumo wa programu unazihusu taasisi ambazo fedha zake ziliidhinishwa na Baraza la Wawakilishi - Zanzibar. Baada ya utangulizi huo, kwa heshima naomba uniruhusu kuwasilisha taarifa ya utekelezaji wa programu kuu nne (4) za Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kama ifuatavyo:-

B.1. PROGRAMU YA KWANZA: MIUNDOMBINU NA HUDUMA ZA USAFIRI WA BARABARA.

10. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuwepo kwa miundombinu bora na huduma za usafiri wa barabara zilizobora, salama na endelevu. Matokeo yanayotarajiwa kupatikana katika programu hii ni uwepo wa miundombinu imara na huduma bora katika sekta ya Usafiri wa barabara.

11. **Mheshimiwa Spika,** Programu ya Miundombinu na Huduma za Usafiri wa Barabara

inasimamia programu ndogo mbili zifuatazo:-

(1a) Ujenzi na Matengenezo ya Barabara.

(1b) Usimamizi wa Usafiri wa Barabara.

B.1.1 Programu Ndogo ya Kwanza: Ujenzi na Matengenezo ya Barabara.

12. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa naIdara ya Ujenzi na Utunzaji Barabara (UUB) ambayo imepewa jukumu la kujenga, kutunza na kuzifanyia matengenezo barabara zote Unguja na Pemba ili ziweze kupitika muda wote.

13. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni ukamilishaji wa km 30.2 za barabara ya Wete- Konde na Wete – Gando kwa kiwango cha lami. Aidha, Ujenzi wa barabara zenye urefu wa km 53 Unguja na Pemba zinaendelea na kwa sasa barabara hizo zimefikia katika hatua mbambali za uwekaji wa kifusi. Barabara hizo ni Ole – Kengeja (km 35) na Barabara ya Jendele – Cheju – Kaebona (km 11.7) na Koani – Jumbi (km 6.3).

Aidha matengenezo makubwa ya barabara ya Ole – Konde kuanzia eneo la Meli tano hadi Chwale (km 13) kwa kufumuliwa, kuwekwa kifusi pamoja na lami yamekamilika.

14. **Mheshimiwa Spika,** Kwa kipindi cha miezi tisa jumla ya km 10.6 za barabara zimekamilika kwa kiwango cha kifusi, barabara hizo ni Wesha - Mkumbuu (km 2) , Pandani – Mlindo (km 2.6), Bumbwini – Kiongwe (km 4.3), na Barabara Ukongoroni ambayo inaunganisha na barabara ya MIVARF kuelekea Bwejuu (km 1.7).

Vilevile Matengenezo ya barabara ya Mwanakwerekwe – Fuoni yenye urefu wa (km 4) ambayo yanahusisha upanuzi wa barabara hiyo yanaendelea na hatua iliyofika kwa sasa ni kukamilika uwekaji wa kifusi kwa hatua mbambali pamoja na ujenzi wa kalvati.

15. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi hicho, Wizara pia imekamilisha ujenzi wa barabara za ndani kwa kiwango cha lami zenye urefu wa km 5.5; barabara hizo ni Chuo cha Uongozi wa Fedha Chwaka (km 1), Bungi – Muwembe kiwete (km 2.20), Chuo cha Maendeleo ya Utalii Maruhubi (mita 400), Barabara inayoelekea Kiwanja cha magereza kupitia Mchina mwisho mpaka kituo cha afya Mpendae (km 1.5) na Barabara kutoka Chuo Kikuu Cha Sayansi Malindi hadi Malindi traffic (mita 460).

Vilevile, matengenezo mbali mbali ya kawaida ya barabara Unguja na Pemba yamefanyika kama vile uzibaji wa viraka. Aidha kazi za usafi wa barabara kama vile ukataji wa majani pembezoni mwa barabara, usafishaji wa misingi, madaraja na makalvati zimefanyika Unguja na Pemba. ***KIAMBATANISHO NAMBA 4***

16. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo ilipangiwa kutumia jumla ya TZS 33,042,936,000 kati ya fedha hizo jumla ya TZS 31,595,725,000 ni kazi za maendeleo na jumla ya TZS 1,447,211,000 ni kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 8,688,130,340 zimepatikana, kati ya fedha hizo jumla ya TZS 7,719,140,940 ni kwa ajili ya miradi ya maendeleo ya sekta ya usafirishaji wa nchi kavu na jumla ya TZS 968,989,400 ni kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida.

B.1.2 Programu Ndogo ya Pili: Usimamizi wa Usafiri wa Barabara.

17. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Usafiri na leseni ambayo imepewa jukumu la kusimamia usalama wa vyombo vya moto pamoja watumiaji wote wa Barabara, kuendesha shughuli za ukaguzi wa vyombo vya moto pamoja na kusimamia utoaji wa huduma za usafirishaji abiria na mizigo kwa njia ya barabara. Aidha, jukumu jengine linalofanywa na programu hii ndogo ni kusimamia na kuendesha Karakana kuu ya Serikali iliopo Chumbuni na sehemu ya Mitambo Pemba.

18. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni ukaguzi wa vyombo vya moto vya aina mbambali vipatavyo 24,296 Unguja na Pemba ili kuhakikisha kuwa viko katika hali ya uzima na salama. Aidha, jumla ya madereva wanafunzi 5,772 wamefanyiwa majaribio, waliofaulu 4,644 na waliofeli 1,086. Aidha, katika kipindi hicho jumla ya vyombo vya moto 388 vimefanyiwa matengenezo Unguja na Pemba. Vilevile, jumla ya ruhusa za njia 2026 kwa magari ya biashara aina mbali mbali zimetolewa Unguja na Pemba. ***KIAMBATANISHO NAMBA 5.***

19. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 577,732,000 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2016, jumla ya TZS 360,540,400 zimepatikana kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida. Aidha, Idara ya Usafiri na Leseni ambayo inatekeleza programu hii ndogo ilipangiwa kukusanya jumla ya TZS.1,169,873,000 hadi kufikia Machi 2016, jumla ya TZS. 670,346,500 zimekusanywa sawa na asilimia 57.3.

20. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015/2016 programu kuu ya Miundombinu na Huduma za Usafiri wa Barabara ilipangiwa kutumia jumla ya TZS 33,620,668,000 na hadi kufikia Machi, 2016 jumla ya TZS 9,048,670,740 zilipatikana sawa na asilimia 27 ya makadirio ya bajeti.

B. 2 PROGRAMU YA PILI: MIUNDOMBINU YA BANDARI NA VIWANJA VYA NDEGE.

21. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuimarisha miundombinu ya Viwanja vya Ndege na Bandari. Matokeo yanayotarajiwa kupatikana katika programu hii ni kuwepo kwa miundombinu na huduma za usafiri wa baharini na anga. Aidha, programu hii inatekeleza lengo la kuwezesha ukuwaji wa sekta za uchumi kama vile sekta ya Biashara na Utalii.

22. **Mheshimiwa Spika,** Programu ya Miundombinu ya Bandari na Viwanja vya Ndege inasimamia programu ndogo mbili ambazo ni:-

(2a) Miundombinu ya Viwanja vya Ndege

(2b) Miundombinu ya Bandari na Usimamizi wa Usafiri Baharini.

B.2.1 Programu Ndogo ya Kwanza: Miundombinu ya Viwanja vya Ndege.

23 **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti ambayo imepewa jukumu la kupanga, kusimamia na kuratibu kazi za maendeleo katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

24. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni ukamilishaji wa kazi za uwekaji wa taa za kuongozea ndege wakati wa kutua na kuruka katika Uwanja cha Ndege wa Pemba. Aidha, ujenzi wa uzio wenye urefu (km 11.6) katika uwanja wa Ndege wa kimataifa wa Abeid Amani Karume umekamilika. Vilevile, Wizara kupitia programu hii inaendelea na ujenzi wa jengo jipya la abiria (Terminal II) katika kiwanja cha ndege cha kimataifa cha Abeid Amani Karume ambalo limepitia katika hatua mbalimbali na linatarajiwa kukamilika katika kipindi cha mwaka wa fedha 2017 -2018.

25. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 151,457,020,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 1,573,994,298 zimepatikana kugharamia miradi ya maendeleo ya sekta ya Usafirishaji wa Anga.

B.2.2 Programu Ndogo ya Pili: Miundombinu ya Bandari na Usimamizi wa Usafiri Baharini.

26. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti.

Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni ukamilishaji wa ujenzi wa meli mpya ya abiria ya MV Mapinduzi II yenye uwezo wa kubeba abiria 1200 na tani 200 za mizigo ambayo imejengwa nchini Korea ya Kusini. Meli hiyo tayari imeshawasili Zanzibar na kuanza safari zake za kusafirisha abiria na mizigo kutoka na kwenda Unguja, Pemba na Dar es Salaam.Kuhusu ujenzi wa Bandari ya Mpigaduri, Serikali imeshawasilisha nyaraka zote zinazohitajika kwa ajili ya mkopo. Aidha Benki ya Exim ya China inaendelea na tathimini ya mkopo huo na kwa nyakati tofauti wamekuwa wakihitaji kupatiwa ufafanuzi wa masuala mbalimbali.

27. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 900,000,000 kwa kazi za kawaida na maendeleo kati ya fedha hizo jumla ya TZS 400,000,000 ni kwa ajili ya ujenzi wa Bandari ya Mpigaduri na TZS 500,000,000 ni kwa ajili ya usimamizi wa huduma za usafiri Baharini. Hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 374,400,000 zimepatikana kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida.

28. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015/2016 programu kuu ya Miundombinu ya Bandari na Viwanja vya Ndege ilipangiwa kutumia jumla ya TZS 152,357,020,000 na hadi kufikia Machi, 2016 jumla ya TZS 1,948,394,298 zilipatikana sawa na asilimia 1.3 ya makadirio ya bajeti.

B.3. PROGRAMU YA TATU: HUDUMA ZA TEKNOLOJIA YA HABARI NA MAWASILIANO (TEHAMA).

29. **Mheshimiwa Spika,** Lengo la programu hii ni kuhakikisha huduma bora na zenye kuendelea za Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) zinapatikana kwa muda wote hapa nchini. Matokeo yanayotarajiwa kupatikana ni kuwepo kwa huduma bora za TEHAMA - Zanzibar.

30. **Mheshimiwa Spika,** Programu ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano inasimamia programu ndogo mbili ambazo ni:

(3a)Usimamizi wa Miundombinu ya Mawasiliano.
(3b)Usimamizi wa Huduma za Mawasiliano.

B.3.1 Programu Ndogo ya Kwanza: Usimamizi wa Miundombinu ya Mawasiliano.

31. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Mawasiliano ambayo imepewa jukumu la kusimamia huduma za mawasiliano pamoja na kuratibu uwekaji wa miundombinu ya mawasiliano.

32. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, kazi zilizofanyika

katika programu hii ndogo ni kufanya matengenezo ya mkonga wa mawasiliano katika maeneo ambayo umeathirika na kwa sasa mkonga huo unafanya kazi kama unavyotakiwa. Aidha, jumla ya taasisi 54 tayari zinatumia huduma ya mkonga na taasisi 30 zipo katika hatua za mwisho za kuwekewa vifaa ili ziweze kutumia huduma hii. Vilevile, jumla ya minara ya mawasiliano ya simu 21 imejengwa na Kampuni mpya ya Halotel kutoka Vietnam ili kurahisisha mawasiliano ya simu na intanenti hapa Zanzibar.

33. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 84,646,000 kwa ajili ya kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 25,305,400 zimepatikana.

B.3.2 Programu Ndogo ya Pili: Usimamizi wa Huduma za Mawasiliano

34. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni kutayarisha mpango mkakati wa miaka mitano wa mawasiliano Zanzibar pamoja na kutoa mafunzo kwa wakuu wa Mikoa na Wilaya zote za Pemba juu ya uelewa na matumizi ya mitambo ya mawasiliano picha “video conference” mitambo hii inawezesha kufanyika mawasiliano picha ya moja kwa moja baina ya watu walio katika maeneo tofauti Duniani. Mitambo hii hupelekea kupunguza gharama za safari sehemu ambapo mitambo hiyo imefungwa. Aidha walimu 76 wamefundishwa juu ya matumizi ya TEHAMA pamoja na matumizi ya mitandao katika kituo cha ICT Community Center cha Skuli ya Sekondari ya Kiembe Samaki.

35. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 177,736,000 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 123,337,500 zimepatikana.

36. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015/2016 programu kuu ya Huduma za Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) ilipangiwa kutumia jumla ya TZS 262,382,000 na hadi kufikia Machi, 2016 jumla ya TZS 148,642,900 zilipatikana sawa na asilimia 56.7 ya makadirio ya bajeti.

B.4. PROGRAMU YA NNE: MIPANGO NA UTAWALA KATIKA SEKTA YA UJENZI, MAWASILIANO NA USAFIRISHAJI

37. **Mheshimiwa Spika,** Progamu hii ina lengo la kuhakikisha kuwa Wizara inatayarisha mipango bora na usimamizi mzuri wa rasilimali watu. Matokeo yanayotarajiwa kupatikana katika programu hii ni kuwepo mipango bora na uendeshaji mzuri wa shughuli za utawala na utumishi katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

38. **Mheshimiwa Spika,** Programu ya Mipango na Utawala ina programu ndogo tatu ambazo:-

(4a)Utawala na Uendeshaji;
(4b) Mipango na Sera katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirshaji;
(4c) Uratibu shughuli za Wizara Pemba

B.4.1 Programu Ndogo ya Kwanza: Utawala na Uendeshaji.

39. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Uendeshaji na Utumishi ambayo imepewa jukumu la kusimamia masuala ya utumishi na uendeshaji katika Wizara.

40. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni kujenga uwezo wa wafanyakazi wapatao 42 kwa kuwapatia mafunzo ya muda mrefu na wafanyakazi 10 kwa kuwapatia mafunzo ya muda mfupi **KIAMBATANISHO NAMBA 3**.

Aidha, mazingira mazuri ya kazi kwa watendaji yameimarishwa kwa kupatiwa vitendea kazi pamoja na stahiki zao.

41. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 986,230,000 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 585,439,700 zimepatikana.

B.4.2 Programu Ndogo ya Pili: Mipango na Sera katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

42. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti ambayo imepewa jukumu la kupanga, kuratibu, kusimamia na kutathmini utekelezaji wa sera na mipango pamoja na kuratibu na kusimamia miradi ya maendeleo katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

43. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016 kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni kuratibu na kusimamia miradi ya maendeleo, kukusanya takwimu mbambali za sekta ya Usafirishaji na Mawasilino, Uzinduzi (launching) wa mradi mkubwa wa mpango wa kuimarisha sekta ya Usafiri Tanzania kwa upande wa Zanzibar pamoja na kutoa mafunzo ya bajeti ya PBB kwa watendaji wa Wizara.

44. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 476,548,000 kwa kazi za kawaida na maendeleo, hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 239,846,800 zimepatikana.

B.4.3 Programu Ndogo ya Tatu: Kuratibu shughuli za Wizara Pemba

45. **Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo inasimamiwa Ofisi Kuu – Pemba ambayo imepewa jukumu la uratibu wa kazi za Wizara kwa upande wa Pemba.

46. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi **2016** kazi zilizofanyika katika programu hii ndogo ni kuratibu na kusimamia shughuli zote za Wizara Pemba ikiwemo kuratibu kazi za utawala na utumishi, kazi za mipango na bajeti, ujenzi wa barabara, huduma za usafiri wa barabara pamoja na huduma za TEHAMA.

47. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015 /2016, programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 1,405,852,000 kwa kazi za kawaida na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS 851,096,900 zimepatikana.

48. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2015/2016 programu kuu ya Mipango na Utawala katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji ilipangiwa kutumia jumla ya TZS 2,868,630,000 na hadi kufikia Machi, 2016 jumla ya TZS 1,676,383,400 zilipatikana sawa na asilimia 58.4 ya makadirio ya bajeti **KIAMBATANISHO NAMBA *1***

C. TAARIFA ZA UTEKELEZAJI KWA TAASISI NA MASHIRIKA YANAYOJITEGEMEA KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

C.1. MAMLAKA YA VIWANJA VYA NDEGE.

49. **Mheshimiwa Spika,** Mamlaka ya Viwanja vya Ndege imeendelea na kazi zake za msingi za kuviendesha, kuvisimamia, na kuvitunza viwanja vya ndege vya Serikali. Katika kipindi Julai 2015 hadi Machi 2016, Mamlaka imehudumia jumla ya safari za ndege 51,710 ikilinganishwa na safari 47,936 zilizohudumiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka 2014/15 sawa na ongezeko la asilimia 7.9. Kati ya safari hizo, safari za ndege 42,038 zilihudumiwa katika kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Abedi Amani Karume na safari za ndege 9,672 zilihudumiwa katika kiwanja cha Ndege cha Pemba. ***KIAMBATANISHO NAMBA 6***

50. **Mheshimiwa Spika,** Aidha, Mamlaka imehudumia abiria 783,207 ikilinganishwa na abiria 744,381 katika kipindi kama hicho mwaka 2014/15 ikilwa ni ongezeko la aslimia 5.2. Abiria 705,046 walihudumiwa katika kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Abeid Amani Karume na abiria 78,161 walihudumiwa katika kiwanja cha Ndege cha Pemba na abiria waliopita (transit) wamefikia 76,186. Kati ya abiria hao waliohudumiwa, abiria kutoka nje ya nchi

walikuwa ni 386,432 kutoka abiria 307,495 katika kipindi kama hicho mwaka 2014/2015 sawa na ongezeko la asilimia 25.7. **KIAMBATANISHO NAMBA 6**

51. **Mheshimiwa Spika,** Kwa upande wa mizigo (freight) jumla ya Tani 1,397 zilihudumiwa katika viwanja vya Unguja na Pemba ikilinganishwa na Tani 1,439 zilizohudumiwa katika kipindi cha Julai-Machi mwaka 2014/2015 ikiwa ni upungufu wa asilimia 2.9. Upungufu huo umetokana na kupungua kwa safari za ndege za mizigo.

Mapato na Matumizi

52. **Mheshimiwa Spika,** Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar kwa mwaka wa fedha wa 2015/2016 ilipanga kukusanya jumla ya TZS 5, 654, 719, 2675.654 na hadi Machi 2016 jumla ya TZS 5,445,857,758.52 zimekusanywa

Malengo ya mwaka wa fedha 2016/2017

53. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/ 2017, Mamlaka inakusudia kutekeleza miradi ifuatayo: Utanuzi wa Eneo la Kuondokea na Kuwasili Abiria wa Kimataifa, Ujenzi wa Business Centre, Uimarishaji wa Ulinzi na Usalama wa Kiwanja cha AAKIA pamoja na Uwekaji wa Mfumo wa Kuwatambua Abiria.

Makadirio ya bajeti mwaka 2016/2017

54. **Mheshimiwa Spika,** Katika mwaka wa fedha 2016/2017 Mamlaka inatarajia kukusanya na kutumia jumla ya TZS 9,790,780,648 kwa kazi za kawaida na kazi ya maendeleo. Kati ya fedha hizo TZS 8,722,780,648 kwa kazi za kawaida na jumla ya TZS 1,068,000,000 kwa kazi za maendeleo.

C.2. SHIRIKA LA BANDARI LA ZANZIBAR

55. **Mheshimiwa Spika,** Shirika la Bandari lina jukumu la kutoa huduma za uingizaji na utoaji meli katika Bandari za Unguja na Pemba, ufungaji na ufunguaji wa meli kwenye gati, uangalizi wa alama za kuongozea usalama wa meli (minara na maboya), uteremshaji na upakiaji wa bidhaa kwenye meli pamoja na vyombo vyengine vya usafiri wa baharini na usimamizi wa usalama wa usafiri ndani ya maeneo ya Bandari hizo.

56. **Mheshimiwa Spika,** Katika kipindi cha Julai 2015 hadi Machi, 2016, Shirika limehudumia vyombo mbali mbali vya mizigo na abiria katika Bandari zake za Unguja na Pemba. Jumla ya meli za Kigeni 99 zenye uzito wa GRT 1,726,151 na meli za ndani 2,737 pamoja na vyombo vya kienyeji 2,755 zimehudumiwa. **KIAMBATANISHO NAMBA 7.**

Aidha, Shirika limehudumia jumla ya tani 220,867 za mzigo mchanganyiko na tani 68,988 za

mzigo wa majahazi pamoja na makontena 41762 (TEUs 52,938). Vilevile, jumla ya abiria 1,688,479 wa ndani na abiria wa nje 11,242 wamehudumiwa. **KIAMBATANISHO NAMBA 7**

57. Mheshimiwa Spika, Shirika limebadilisha Maboya ya solar manne (4) katika Bandari ya Malindi na manne (4) katika Bandari za Pemba. Pia Shirika limeyafanyia matengenezo maboya kumi na moja (11) katika Bandari za Pemba na kuunda maboya sita (6) Bubu kwa ajili ya Bandari za Unguja.

58. Mheshimiwa Spika, Kwa upande wa miradi ya shirika, Shirika limenunua vifaa vya kufanyia kazi Bandarini kwa ajili ya kuongeza ufanisi wa kuhudumia mizigo katika Bandari zetu. Hadi kufikia Machi 2016, Shirika limetumia jumla ya TZS 5, 634, 580,998 kwa kulipia vifaa hivyo (Kreni 2, Terminal Tractor 2, Trailler 2, Reach stacker 2, Fork Lift 3 na Empty Handler 1) ambapo baadhi ya vifaa hivyo vimeshawasili. Kwa ujumla mradi huu unakadiriwa kutumia jumla ya TZS 11, 035, 176,377.33. Aidha, katika kuimarisha usalama wa vyombo vya baharini, Shirika limenunua maboya 7 mapya na taa 5 za solar za maboya ambayo yametumia jumla ya TZS. 448, 649,370.

59. Mheshimiwa Spika, Shirika limefanya matengnezo makubwa minara mitatu ya Chumbe, Makunduchi na Pungume ili kuimarisha miundombinu ya Shirika. Hadi kufikia Machi 2016, jumla ya TZS. 98, 287,686 zimetumika kwa ajili ya matengenezo hayo.

Aidha, Shirika limelifanyia matengenezo banda la kukaa abiria wanaosafiri kupitia Bandari kuu ya Malindi. Jumla ya TZS 335,241,071 zimetumika kwa ajili ya kazi hiyo pamoja na kuanza mradi wa matengenezo makubwa ya gati ya Wete.

60. Mheshimiwa Spika, Shirika limemalizia ujenzi wa Gati ya Tumbatu. Hadi kufikia Machi 2016, jumla ya TZS. 50,455,000 zimetumika kukamilisha Ujenzi wa Gati hiyo. Aidha, Shirika linategemea kutekeleza Ujenzi wa Gati ya Mkokotoni kwa mwaka 2016/2017.

61. Mheshimiwa Spika, Vilevile, Shirika linaendelea na matengenezo ya eneo la kuwekea Makontena katika Bandari ya Mkoani kwa kuweka uzio, taa pamoja na kuliweka sawa eneo hilo. Kazi hiyo inategemewa kutumia jumla ya TZS 34, 000,000.

62. Mheshimiwa Spika, Katika kipindi cha Julai hadi kufikia Machi 2016, Shirika limekusanya jumla ya TZS 20,716,328,178 na kutumia Jumla ya TZS13, 117,989,604 kwa kazi za kawaida.

Malengo ya Shirika kwa Mwaka 2016/2017

63. **Mheshimiwa Spika,** Shirika la Bandari linatarajia kutekeleza malengo mbali mbali katika utoaji wake wa huduma Bandarini Unguja na Pemba. Malengo hayo ni pamoja na kuhudumia jumla ya meli 177 za kigeni zenye uzito (GRT) wa Tani Milioni 2.56, Meli za ndani zipatazo 4,040 na Majahazi 4,025. Kuhudumia tani 311,355 za mzigo mchanganyiko, makontena 59,439(TEUs 76,062) pamoja na tani 96,452 za mzigo wa majahazi.

64. **Mheshimiwa Spika,** Kwa upande wa kazi za maendeo, Shirika litafanya matengenezo makubwa ya Karakana ya kuwekea vifaa vya Bandarini, manunuzi ya mikono ya kunyanyulia makontena (Spreader), kuimarisha kituo cha Kigomasha kwa kupeleka umeme na maji, kukamilisha matengenezo ya gati ya Wete pamoja na mradi wa kuimarisha ulinzi na usalama bandarini Malindi kwa kununua vifaa vya kuchunguzia mizigo ya abiria.

Makadirio ya bajeti ya mwaka 2016/2017

65. **Mheshimiwa Spika,** Shirika limekadiria kukusanya jumla ya TZS. 29,895,185,266 katika kipindi cha mwaka 2016/2017 na limepanga kutumia jumla ya TZS. 23,780,022,201 kwa kazi za kawaida na TZS 9,877,779,987 kwa kazi za maendeleo.

C.3. SHIRIKA LA MELI NA UWAKALA ZANZIBAR.

66. **Mheshimiwa Spika,** Shirika la Meli na Uwakala limepewa jukumu la kuendesha meli zote za Serikali pamoja na kutoa huduma za Uwakala kwa meli za kigeni zinazoingia bandari za Zanzibar.

Kwa kipindi cha Julai 2015 hadi machi 2016, Shirika limeendelea kutoa huduma za Uwakala wa meli zote za kigeni zinazoingia nchini kwa kutumia Bandari zetu.

67. **Mheshimiwa Spika,** Shirika kupitia meli yake ya MV Mapinduzi II limefanya safari 64 kwa kipindi cha miezi mitatu na jumla abiria 49,616 na mizigo tani 2,324 imehudumiwa ikiwemo magari na mizigo mengineyo.

Kwa upande wa MV Maendeleo, jumla ya safari 34 zimefanyika na jumla ya abiria 22,241 na tani 4,950 za mizigo imehudumiwa. Kwa upande wa MT Ukombozi, meli hii imekodishwa kwa kampuni binafsi ya GAPCO Zanzibar Ltd kwa mkataba maalum.

68. **Mheshimiwa Spika,** Kwa kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, Shirika limekusanya jumla ya TZS 5,259,144,776.95 sawana asilimia 40 ya makisio ya mwaka na kutumia TZS 5,720,545,099.34 sawa na asilimia 46.

Makadirio ya bajeti ya mwaka 2016/2017

69. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Shirika linategemea kukusanya jumla ya TZS. 12,926,187,589 na kutumia jumla ya TZS 11,941,528,362.

C.4 MAMLAKA YA USAFIRI BAHARINI.

70. **Mheshimiwa Spika,** Mamlaka ina jukumu la kusimamia usalama na ulinzi wa vyombo vya baharini pamoja na kusimamia shughuli za ukaguzi na usajili wa meli.

Kwa kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, Mamlaka ilisajili meli 9 zenye uzito wa jumla GRT 5387 kwa usajili wa ndani (Tanzania Zanzibar Registry). Aidha, Mamlaka kupitia ofisi yake ndogo ilioko Dubai ilisajili meli 87 zenye uzito wa jumla GRT 168,236. Kwa upande wa ukaguzi wa meli, Mamlaka ilikagua meli 29 ambazo ni sawa na GT = 28,257. **KIAMBATANISHO NAMBA 8**.

Mapato na matumizi kwa mwaka 2015/2016

71. **Mheshimiwa Spika,** Katika mwaka wa fedha wa 2015/16, Mamlaka ya Usafiri Baharini ilikadiria kukusanya jumla ya TZS 2,196,945,200 na hadi kufikia Machi 2016 jumla ya TZS. 1,620,086,264 zimeapatikana na imetumia jumla ya T.ZS. 1,500,787,905.

Malengo ya Mamlaka kwa Mwaka 2016/2017

72. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Mamlaka itaendelea kuandaa na kuzipitia Sheria na Kanuni za Usafiri Baharini ili iweze kusimamia vyema makampuni na taasisi zinazotoa huduma katika Bandari za Zanzibar.

Vile vile, Mamlaka itaendelea kuimarisha ushirikiano mzuri na imara uliopo baina yake na wamiliki wa vyombo vya usafiri baharini pamoja na kutoa taaluma kwa wamiliki na watumiaji wa vyombo vya baharini.

Mamlaka pia itaendelea kuimarisha usajili wa meli za kimataifa ili kuiongezea Mamlaka mapato pamoja na kuitangaza vyema bendera ya Tanzania.

Makadirio ya bajeti ya mwaka 2016/2017

73. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Mamlaka imejipangia kukusanya TZS 3,642,689,600 na kutumia jumla ya TZS 3,492,378,460 kwa matumizi ya kazi za kawaida.

C.5 SHIRIKA LA NYUMBA

74. Mhehimiwa Spika, Shirika la Nyumba limepewa jukumu la kusimamia na kuratibu masuala yote yanayohusiana na ujenzi, uuzaji na ukodishaji wa nyumba za kuishi na za biashara.

Malengo ya Shirika la Nyumba kwa Mwaka 2016/2017

75. Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Shirika linatarajia kuzifanyia matengenezo nyumba za Shirika ili ziweze kudumu kwa muda mrefu na kuwa katika hali ya usalama.

Shirika pia lina lengo la kujenga nyumba mpya kwa ajili ya kukodisha na kuuza kwa taratibu maalumu.

Makadirio ya bajeti ya mwaka 2016/2017

76. Mheshimiwa Spika, Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Shirika imejipangia kukusanya TZS 2,992,559,800 na kutumia jumla ya TZS 2,513,599,854 kwa matumizi ya kazi za kawaida.

D. MASHIRIKIANO NA TAASISI ZA MUUNGANO

77. Mheshimiwa Spika, Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2015/2016, Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji imeendelea kushirikiana na Taasisi za Muungano zilizopo hapa Zanzibar katika utoaji wa huduma na usimamizi wa Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Miongoni mwa Taasisi za Muungano tunazoshirikiana nazo ni:- Mamlaka ya Usafiri wa Anga ya Tanzania (TCAA), Mamlaka ya Hali ya Hewa ya Tanzania (TMA), Mamlaka ya Mawasiliano ya Tanzania (TCRA), Shirika la Posta la Tanzania (TPC) na Mamlaka ya Usafiri wa Nchi Kavu na Majini (SUMATRA). Mashirikiano na Taasisi yamechangia sana kukuza Sekta ya Usafiri na Mawasiliano hapa Zanzibar.

E. CHANGAMOTO ZA UTEKELEZAJI KWA MWAKA 2015/2016:

78. Mheshimiwa Spika, Pamoja na mafanikio yaliyoelezwa katika utekelezaji wa kazi zetu kwa mwaka 2015/2016, kumekuwa na changamoto kadhaa ambazo zilisababisha utekelezaji wa baadhi ya kazi zetu kuwa mgumu. Changamoto hizo ni:-

- Uhaba na uchakavu wa zana zinazotumika katika ujenzi na utunzaji wa barabara.

- Kutokuridhiwa baadhi ya mikataba ya kimataifa kwa wakati kama vile" Maritime labour Convention'' kunasababisha usumbufu katika usafiri wa baharini. Hata hivyo, hatua zinaendelea kuchukuliwa kwa ajili ya kutatua changamoto hii.

- Upungufu wa rasilimali fedha za kugharamia utekelezaji wa miradi ya maendeleo.

- Kuharibika mara kwa mara vifaa vya kuhudumia Makontena Bandari ya Malindi kunatokana na uchakavu. Vifaa tayari vimeshagizwa na vinatarajia kufika robo ya kwanza ya mwaka wa fedha 2016 -2017

- Ukosefu wa vifaa vya kisasa na jengo la kufanyia ukaguzi wa vyombo vya usafiri wa barabarani.

- Kutokuwepo kwa sheria na kanuni katika kusimamia huduma na miundombinu ya mawasiliano. Changamoto hii tayari inafanyiwa kazi na Wizara.

- Utegemezi mkubwa wa washirika wa maendeleo katika kutekeleza miradi ya maendeleo.

- Ujenzi holela kwenye baadhi ya maeneo kumesababisha kutuwama kwa maji kwenye baadhi ya maeneo ya barabara zetu.

- Nyumba nyingi zinazomilikiwa na Shirika la Nyumba zipo katika hali mbaya na zinahitaji matengenezo makubwa.

F. MWELEKEO WA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI BAJETI INAYOTUMIA MFUMO WA PROGRAMU KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

79. **Mheshimiwa Spika,** Baada ya kutoa maelezo ya utekelezaji kwa kila programu zinazosimamiwa na Wizara pamoja na kutoa maelezo ya utekelezaji wa Mamlaka na Mashirika yaliyo chini ya Wizara kwa kipindi cha Julai 2015 hadi Machi 2016, sasa kwa ruhusa yako naomba kuwasilisha bajeti inayotumia mfumo wa programu kwa mwaka wa fedha 2016/2017 kwa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

80. **Mheshimiwa Spika,** Kufuatia mabadiliko ya muundo wa Wizara, Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji imepewa jukumu la kusimamia sekta ya Ujenzi, Mawasilino na Usafirishaji – Zanzibar. Hivyo kwa kuzingatia mabadiliko hayo, Wizara itakuwa na Programu kuu nne zifuatazo:-

Programu ya Kwanza: Miundombinu na Hudauma za Usafiri wa Barabara.
Programu ya Pili: Uhifadhi wa Mji Mkongwe na Uimarishaji wa majengo ya Serikali na Binafsi.
Programu ya Tatu: Huduma za Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA).
Programu ya Nne: Mipango na Utawala katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji.

81. **Mheshimiwa Spika,** Kutokana na uhalisia wa majukumu ya Wizara katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji, programu hizo zilizozitajwa hapo juu zitakua na programu ndogo ndogo kama ifuatavyo:-

Programu ya Kwanza: Miundombinu na Huduma za Usafiri wa Barabara.
Programu ndogo (1a): Ujenzi na Matengenezo ya Barabara
Programu ndogo (1b): Usimamizi wa Usafiri wa Barabara

Programu ya Pili: Uhifadhi wa Mji Mkongwe na Uimarishaji wa majengo ya Serikali na Binafsi
Programu ndogo (2a): Ujenzi, Usimamizi na Maendeleo ya Makaazi
Programu ndogo (2b): Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe.

Programu ya Tatu: Huduma za Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA).
Programu ndogo (3a): Usimamizi wa Miundombinu na Huduma za Mawasiliano
Programu ya Nne: Mipango na Utawala katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji

Programu ndogo (4a): Utawala na Uendeshaji katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji
Programu ndogo (4b): Mipango na Sera katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji
Programu ndogo (4c): Uratibu shughuli za Wizara Pemba.

82. **Mheshimiwa Spika,** Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji inatarajia kutumia jumla ya TZS 188,554,100,000 kwa programu zote nne. Kati ya fedha hizo, jumla ya TZS 157,150,000,000 ni mkopo kutoka kwa washirika wa maendeleo kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo ya ujenzi wa Barabara na Viwanja vya ndege na jumla ya TZS 31,404,100,000 ni kutoka Serikalini ambapo jumla TZS 6,324,100,000 ni kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na jumla ya TZS 25,080,000,000 ni mchango wa Serikali kwa ajili ya miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Wizara.

G. VIPAUMBELE VIKUU VITAKAVYOTEKELEZWA NA WIZARA KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

83. Mheshimiwa Spika, Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa mwaka wa fedha 2016/2017, imeweka vipaumbele vifuatavyo:-

- Uendelezaji wa ujenzi wa Jengo jipya la Abiria katika Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Abeid Aman Karume.
- Kuanza ujenzi wa barabara ya Wete – Chake (km 22).
- Kuanza ujenzi wa barabara ya Bububu – Mahonda – Mkokotoni (km 31), Matemwe – Muyuni (km 7.6), Pale – Kiongele (km 4.6), na Fuoni – Kombeni (km 8.6).
- Kuanza ujenzi wa Bandari ya Mpigaduri kwa awamu ya kwanza.
- Uendelezaji wa ujenzi wa barabara ya Ole – Kengeja (km 35).
- Ukamilishaji wa ujenzi wa barabara ya Jendele – Cheju – Kaebona (km 11.7) na Koani – Jumbi (km 6.3).
- Ukamilishaji wa Upembuzi yakinifu wa mradi wa Kiwanja cha Ndege cha Pemba.

H. MUHTASARI WA MAELEZO KWA KILA PROGRAMU ZINAZOTARAJIWA KUTEKELEZWA KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

84. Mheshimiwa Spika, Programu kuu zilizotajwa hapo juu zimewekewa malengo mahususi, matokeo ya muda mrefu yatakayopatikana, huduma zitakazotolewa, shabaha na viashiria mbali mbali vitakavyotumika kupima utekelezaji wa huduma zitakazotolewa katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Maelezo ya programu na utekelezaji wake ni kama ifuatavyo:

H.1 PROGRAMU YA MIUNDOMBINU NA HUDUMA ZA USAFIRI WA BARABARA

85. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuwepo kwa miundombinu bora na huduma za usafiri wa barabara zilizobora, salama na endelevu. Programu ya Miundombinu na Huduma za Usafiri wa Barabara ina programu ndogo mbili (2) ambazo ni; (1a) Ujenzi na Matengenezo ya Barabara na (1b) Usimamizi wa Usafiri wa Barabara. Aidha, Programu hii inatekeleza lengo la Mkakati wa Mageuzi ya Kiuchumi na Kijamii wa Zanzibar la kuwezesha kupatikana kwa maendeleo ya kiuchumi na kijamii katika sekta mbali mbali Zanzibar.

H.1.1 Programu Ndogo ya Ujenzi na Matengenezo ya Barabara

86. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya kwanza – (1a) Ujenzi na Matengenezo ya Barabara. Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Ujenzi na Utunzaji Barabara ambayo ina lengo la kuimarisha miundombinu ya usafiri wa barabara kwa kujenga na kuzifanyia

matengenezo barabara mbali mbali za Unguja na Pemba. Huduma ambazo zinatolewa katika programu hii ndogo ni ujenzi na utunzaji wa miundombinu ya barabara na uwekaji wa miundombinu ya usalama barabarani. Orodha ya barabara zinazotarajiwa kufanyiwa matengenezo makubwa kwa mwaka 2016/2017 kwa Unguja na Pemba zinaonekana katika **KIAMBATANISHO NAMBA 4**

87. **Mheshimiwa Spika,** Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 1,244,538,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida. Gharama nyengine za programu hii ndogo ambazo zinahusu matengenezo ya barabara mbalimbali zinatoka Mfuko wa Barabara ambazo zinasimamiwa na Wizara ya Fedha na Mipango.

H.1.2 Programu Ndogo ya Usimamizi wa Usafiri waBarabara

88. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya pili – (1b) Usimamizi wa Usafiri wa Barabara inasimamiwa na Idara ya Usafiri na Leseni ambayo ina lengo la kupatikana huduma bora za usafiri wa barabara zilizo salama kwa Unguja na Pemba. Huduma ambazo zinatolewa katika programu hii ni usimamizi wa utoaji wa huduma za usafiri wa barabara, usimamizi wa usalama barabarani pamoja na matengenezo ya vyombo vya moto.

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 561,430,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

H.2 PROGRAMU YA UHIFADHI WA MJI MKONGWE NA UIMARISHAJI WA MAJENGO YA SERIKALI NA BINAFSI

89. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuwepo kwa makaazi bora yenye gharama nafuu kwa jamii pamoja kuuhifadhi na kuuendeleza Mji Mkongwe kihistoria na kiutamaduni. Programu ya Uhifadhi wa Mji Mkongwe na Uimarishaji wa Majengo ya Serikali na Binafsi ina programu ndogo mbili (2). Programu hizo ndogo ni: Programu ndogo (2a) - Ujenzi, Usimamizi na Maendeleo ya Makaazi na Programu ndogo (2b) - Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe. Aidha, programu hii inatekeleza lengo la Mkakati wa Mageuzi ya Kiuchumi na Kijamii wa Zanzibar la kutoa huduma za makaazi kwa wote.

H.2.1 Programu Ndogo ya Ujenzi, Usimamizi na Maendeleo ya Makaazi.

90. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya kwanza – (2a) Ujenzi, Usimamizi na Maendeleo ya Makaazi. Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Ujenzi ambayo ina lengo la kuwepo kwa majengo bora ya Serikali na upatikanaji wa makaazi bora, salama na zenye gharama nafuu. Huduma zinazotolewa katika programu hii ndogo ni uratibu na usimamizi wa shughuli

za ujenzi; na usimamizi na matengenezo ya majengo.
Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 372,165,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

H.2.2 Programu Ndogo ya Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe.

91. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya pili – (2b) Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe. Programu hii ndogo inasimamiwa na Mamlaka ya Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe ambayo ina lengo la kuhifadhi Mji Mkongwe na kuuendeleza kiutamaduni na kihistoria. Programu hii inatoa huduma ya usimamizi wa uhifadhi na uendelezaji wa Mji Mkongwe.

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 360,900,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

H.3 PROGRAMU YA HUDUMA ZA TEKNOLOJIA YA HABARI NA MAWASILIANO.

92. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuhakikisha huduma bora na zenye kuendelea za Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) zinapatikana kwa muda wote hapa nchini. Programu hii ina programu ndogo moja ya Usimamizi wa Miundombinu na Huduma za Mawasiliano. Aidha, programu hii inatekeleza lengo la Mkakati wa Mageuzi ya Kiuchumi na Kijamii wa Zanzibar wa kuwezesha kupatikana kwa maendeleo ya kiuchumi na kijamii katika sekta mbali mbali Zanzibar.

93. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo hii ina lengo la kuhakiksha kuwepo kwa miundombinu na huduma endelevu za mawasiliano zilizo salama. Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Mawasiliano. Huduma zinazotolewa katika programu hii ni kuratibu huduma za mawasiliano ya simu, intanenti na posta, kusimamia upatikanaji wa huduma za TEHAMA kwa jamii pamoja na usimamizi wa miundombinu ya mawasiliano hapa Zanzibar.

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 336,260,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

H.4 PROGRAMU YA MIPANGO NA UTAWALA KATIKA SEKTA YA UJENZI, MAWASILIANO NA USAFIRISHAJI.

94. **Mheshimiwa Spika,** Progamu ya Mipango na Utawala ina lengo la kuhakikisha kuwa Wizara inatayarisha mipango bora na usimamizi mzuri wa rasilimali watu. Programu hii ina programu ndogo tatu ambazo ni (4a) Utawala na Uendeshaji, (4b). Mipango na Sera katika Sekta ya

Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji pamoja na (4c) Uratibu wa shughuli za Wizara Pemba.

H.4.1 Programu Ndogo ya Utawala na Uendeshaji.

95. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya kwanza – (4a) Utawala na Uendeshaji. Programu hii ndogo inasimamiwa na Idara ya Utumishi na Uendeshaji ambayo ina lengo la kuimarisha huduma za ofisi na usimamizi wa rasilimali watu katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Programu hii ndogo inatoa huduma za kiutawala katika ofisi.

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 1,022,331,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

H.4.2 Programu Ndogo ya Mipango na Sera katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji

96. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya pili – (4b) Mipango na Sera katika sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji inasimamiwa na Idara ya Mipango, Sera na Utafiti ambayo ina lengo la kuhakikisha mipango na sera mbali mbali za Sekta ya Usafiri na Mawasiliano inatayarishwa na kufuatilia utekelezaji wake. Huduma ambazo hutolewa katika programu hii ni kupanga, kuratibu na kusimamia shughuli za Wizara, uimarishaji wa miundombinu ya barabara, viwanja vya ndege na bandari pamoja na usimamizi wa usalama wa usafiri baharini. Miradi katika sekta ya usafiri wa Nchi kavu, Anga na Baharini ambayo itatekelezwa katika kipindi cha mwaka 2016/2017 inaonekana katika **KIAMBATANISHO NAMBA 2.**

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 183,198,666,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida na maendeleo.

H.4.3 Programu Ndogo ya Uratibu wa Shughuli za Wizara Pemba.

97. **Mheshimiwa Spika,** Programu ndogo ya tatu - (4c) Uratibu wa shughuli za Wizara Pemba. Programu hii ndogo inasimamiwa na Ofisi Kuu – Pemba ambayo ina lengo la kuhakikisha majukumu ya Wizara yanatekelezwa kwa upande wa Pemba. Huduma inayotolewa katika programu hii ni uratibu wa kazi za Wizara Pemba ikiwemo kusimamia shughuli za utawala na utumishi, mipango na bajeti, huduma za usafiri wa Barabarani, ujenzi wa majengo, huduma za TEHAMA pamoja na ujenzi na matengenezo ya Barabara mbali mbali – Pemba.

Kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Programu hii ndogo imepangiwa kutumia jumla ya TZS 1,457,810,000 ambazo zitatumika kwa kazi za kawaida.

I. HITIMISHO.

98. **Mheshimiwa Spika,** Kabla ya kumaliza hotuba yangu sina budi kutoa shukurani zangu za dhati kwako na Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako Tukufu kwa kunisikiliza kwa makini wakati nilipokua nikitoa maelezo ya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Ni matumaini yangu kwamba Baraza lako Tukufu litatoa michango ambayo itasaidia Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kuendelea kutekeleza majukumu yake na kutatua changamoto mbali mbali zilizojitokeza katika kipindi kilichopita na hatimae kuipitisha bajeti hii kwa lengo la kufanikisha utekelezaji wa shughuli za Wizara kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

99. **Mheshimiwa Spika,** Shukurani za dhati ziende kwa Washirika wa Maendeleo wakiwemo Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB), Benki ya Kiarabu kwa Maendeleo ya Kiuchumi Afrika (BADEA), Benki ya Exim ya China, Saudi Fund, Mfuko wa Maendeleo ya Nchi zinazotoa Mafuta Duniani (OFID), UNESCO na wale wote wanaosaidia kutoa huduma za usafiri hapa nchini yakiwemo Mashirika ya Serikali na Binafsi kwa kuendelea kutuunga mkono katika kuimarisha Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa lengo la kukuza uchumi wa nchi yetu.

100 **Mheshimiwa Spika,** Napenda kumshukuru Naibu Waziri Mheshimiwa Mohamed Ahmada Salum, Mwakilishi wa Jimbo la Malindi kwa ushirikiano anaonipatia katika kutekeleza majukumu ya Wizara. Vile vile, nampongeza Katibu Mkuu Ndugu Mustafa Aboud Jumbe pamoja na Naibu Katibu Mkuu Ndugu Shomari Omar Shomari, Wakurugenzi, Watendaji Wakuu wa Taasisi na wafanyakazi wote wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa ushirikiano na juhudi wanazozichukua katika kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi mkubwa.

101. **Mheshimiwa Spika,** Natoa shukurani kwa wadau wote wa Sekta ya Ujenzi, Mwasiliano na Usafirishaji pamoja na Makampuni na Mashirika mbali mbali ya ndani na nje ya nchi yanayotoa huduma katika Sekta ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji. Michango ya Makampuni na Mashirika hayo yamesaidia sana katika kutoa huduma mbali mbali za usafiri, mawasiliano na ujenzi hapa Zanzibar. Shukurani za pekee nazitoa kwa Mpiga Chapa Mkuu wa Serikali na wafanyakazi wake wote kwa kuchapisha vizuri hotuba hii.

102. **Mheshimiwa Spika,** Naomba pia nitoe shukurani zangu za dhati na za kipekee kwa familia yangu kwa kuniunga mkono na kunipa moyo muda wote katika kutekeleza majuku yangu ya kila siku.

J. MAOMBI YA FEDHA KWA MWAKA 2016/ 2017.

103. **Mheshimiwa Spika,** Naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishe jumla ya TZS 188,554,100,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na maendeleo ya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na

Usafirishaji kwa mwaka 2016/2017 kwa utekelezaji wa kazi zilizoainishwa katika programu nne za Wizara ikiwa:-

- MatumizikwakazizakawaidakutokaSerikalinini**TZS 6,324,100,000.**
- MatumizikwakazizamaendeleokutokaSerikalinini**TZS 25,080,000,000.**
- MikopokutokakwaWashirikawaMaendeleoni**TZS 157,150,000,000.**

104.Mheshimiwa Spika, Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kupitia programu ndogo ya Usimamizi wa Usafiri wa Barabara inayotekelezwa na Idara ya Usafiri na Leseni pamoja na programu kuu ya Uhifadhi wa Mji Mkongwe na Uimarishaji wa majengo ya Serikali na binafsi inayotekelezwa na Idara ya Ujenzi na Mamlaka ya Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe imepangiwa kukusanya jumla ya TZS 1,762,800,000 kwa mwaka wa fedha 2016/2017 kwa Unguja na Pemba kupitia huduma wanazozitoa.

105. Mheshimiwa Spika, Naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishe makusanyo hayo ya TZS 1,762,800,000 kwa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji kwa mwaka wa fedha 2016/2017 kwa Unguja na Pemba.

106. Mheshimiwa Spika, Naomba kutoa hoja.